

Čís. 1401.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Při posouzení přiměřenosti požadované ceny (§ 7 lich. zák.) dlužno zpravidla vycházeti z nabývacích nákladů pachatelových, leč že by byl pachatel nabyt věci nad anebo pod pravou skutečnou cenou předmětu potřeby, o nějž jde.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1923, Kr II 775/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Novém Jičíně ze dne 6. července 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem dle §u 7 (1) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a sprostil obžalovaného dle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro onen přestupek.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá výrok první stolice, odsuzující stěžovatele pro přestupek §u 7 zákona o válečné lichvě, z důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., dovozujíc, že tu není skutkové podstaty tohoto přestupku po stránce subjektivní, jelikož stěžovatel nebyl si toho vědom, že cena, jím požadovaná, jest zřejmě přemrštěnou. Stížnosti nelze upřítí důvodnosti. Cenou zřejmě přemrštěnou rozumí § 7 zákona o válečné lichvě cenu, která převyšuje součet nákladů výroby, režijních nákladů řádného obchodu a mírných zisků výrobce a legitimních obchodníků. Výrazem tohoto součtu jsou zpravidla — pokud jde o úkon řádného obchodu neb o prodej osobou, jež si zboží opatřila bez úmyslu dalšího zcizení — nabývací náklady pachatelovy a sluší tudíž otázku přiměřenosti nebo přemrštěnosti ceny posuzovati z pravidla a v první řadě dle těchto nákladů pachatelových. Než od této zásady možno a dlužno se odchýliti a vrátiti se k měřítku onoho součtu, kdykoliv jsou tu poukazy, že pachatel nabyt věci nad anebo pod touto pravou skutečnou cenou předmětu potřeby, o který jde. Důsledkem toho sluší vyloučiti pachatelovo vědomí o zřejmé přemrštěnosti ceny, jím požadované, měl-li za to, že jeho cena nabývací je nižší, než pravá cena zboží, a cena jím požadovaná rovná se onomu součtu. Rozhodovací důvody první stolice zjišťují, že stěžovatel — odevzdávaje tabák H-ové k rozprodání po 1 Kč 60 h za balíček — učinil tak, by se ho zbavil, za přiměřenou podle jeho názoru cenu, že obžalovaný slýchal a vídával v trafikách, že takový balíček byl čítán odběratelům i po dvou korunách, že jako nekuřák nevěděl o úředně stanovené a nepřekročitelné ceně 40 h a že se domníval, že mu jako vojákovu je čítán balíček levněji, t. j. po 40 h jen proto, že je považován za součástku žoldu. Takto zjištěným omylem obžalovaného, že jeho nabývací náklady (40 h za balíček) jsou menší než cena, za kterou se toto zboží prodává v obchodě legitimním (po 2 K), jest vyloučeno vědomí jeho, že cena jím požadovaná převyšuje součet

nákladů výroby, režijních nákladů řádného obchodu a mírných zisků výrobce a legitimních obchodníků a tím též vědomí, že jeho prodejní cena je zřejmě přemrštěna. Pro nedostatek této subjektivní složky neaplnuje zjištěné jednání stěžovatelovo skutkové podstaty přestupku §u 7 čís. 1 zákona o válečné lichvě.

Čís. 1402.

V hlavní otázce porotcům na zločin zneužití moci úřední ve smyslu §u 101 tr. zák. netřeba vymeziti pojem úředníka ve smyslu druhého odstavce téhož §u.

Otázku kontrolní nemůže dáti soud sám od sebe a nespadá pod ni rozvedení otázky právní.

Poštovní úředník jest veřejným úředníkem ve smyslu §u 101, odstavec druhý, tr. zák.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1923, Kr I 514/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnickou stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Chrudimích ze dne 28. května 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry v úřadě dle §u 181 tr. zák. a zločinem zneužití moci úřední dle §u 101 tr. zák., — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatečnická stížnost uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 6 §u 344 tr. ř., dovozujíc, že porotní soud porušil ustanovení §u 318 tr. ř. tím, že do II. hlavní otázky nepojal všech známek činu trestního, v zákoně uvedených, to jest, že neuvedl v ní známky pojmu státního úředníka, obsažené v druhém odst. §u 101 tr. zák., aniž dal porotcům příslušné otázky kontrolní a tím zavinil, že porotci, odpovídající na hlavní otázku, byli ohledně pojmu státního úředníka ve smyslu citovaného §u ve zřejmém právním omylu. Leč neprávem. Otázka hlavní dána byla na trestný čin, naznačený v obžalobě v odst. II., a odpovídá zcela tomuto odstavci obžaloby jak ohledně skutkového děje, tak ohledně zákonných známek trestného činu. Obsahujíc vedle úvodní formule jak skutkové okolnosti, pokud jich je třeba k individualisování skutku («jako administrátor poštovního úřadu v M., tím, že vyhotovil, vypravil, zaslal a t. d.»), tak také všechny zákonné známky trestného činu žalobního, jak je uvádí zákon v §u 101 tr. zák. («tedy jako úředník státní v úřadě, v němž měl povinnosti, v úmyslu, aby . . . zneužil moci mu svěřené, a t. d.»), odpovídá svým zněním i obsahem zcela předpisu §u 318 tr. ř. Výtka zmatečnické stížnosti, že porotní soud tento předpis porušil, jest zcela lichou. Znaky pojmu státního úředníka v druhém odstavci §u 101 tr. zák. nebylo třeba do otázky pojímati, poněvadž § 318 tr. ř. nařizuje toliko, by hlavní otázka obsahovala všechny zákonné známky trestného činu a ty jsou uvedeny v odstavci prvním. Pro kontrolní otázku dle třetího od-